

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/147/2018
Identifikačné číslo spisu: 8018200125
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8018200125.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci žalobkyne: MUDr. T. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., právne zastúpenej advokátskou kanceláriou: JUDr. Stanislav Kaščák, s.r.o., IČO: 47 245 034, so sídlom Ulica 1. mája 1246, 093 01 Vranov nad Topľou, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, pobočka Humenné, so sídlom Nám. slobody 58, 066 01 Humenné, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 25. októbra 2017 číslo: 700-82/2017 15830-9/2017-HE, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 8Sa/15/2018-60 z 23. augusta 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne z a m i e t a.

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 8Sa/15/2018-60 z 23.08.2018 odmietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovanej č. 700-82/2017 15830-9/2017-HE z 25.10.2017 s odôvodnením, že z obsahu podania žalobkyne, z predloženého rozhodnutia žalovanej je bezpochyby zrejmé, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala preskúmania zákonnosti prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu z 25.10.2017 číslo: 700-82/2017, 15830-9/2017-HE, ktoré obsahovalo poučenie o možnosti podať opravný prostriedok. Posledný deň na podanie odvolania bol 06.12.2017, žalobkyňa podala opravný prostriedok oneskorene, dňa 13.12.2017. Rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, proti ktorému zákon pripúšťa opravný prostriedok nadobudlo právoplatnosť z dôvodu, že tento opravný prostriedok bol žalobkyňou podaný oneskorene, čo znamená, že rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť ako keby opravný prostriedok podaný nebol. Uviedol, že ide o rozhodnutie, ktoré s poukazom na § 7 písm. a) S. s. p. správny súd nepreskúmava. Krajský súd sa nestotožnil ani s argumentáciou žalobkyne, že odvolanie podala, aj keď oneskorene, a teda podmienka vyčerpania opravných prostriedkov je splnená, keďže pri zákonom určenej lehote na podanie opravného prostriedku skutočnosť, že išlo o oneskorenie „len“ o sedem dní je bez právneho významu. Odvolanie, resp. akýkoľvek iný opravný

prostriedok musí byť účastníkom podaný v zákonnej lehote. Ak v tejto lehote opravný prostriedok podaný nie je, prvostupňové rozhodnutie nadobúda právoplatnosť. Vyhodnotil preto, že prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu napadnuté správnu žalobou v tomto konaní nespĺňa podmienku prípustnosti súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva.

2. Žalobkyňa podala proti uzneseniu krajského súdu včasnú kasačnú sťažnosť, v ktorej žiadala uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uviedla, že odvolanie podala, ale z vážnych osobných dôvodov sa omeškala o 7 dní, podmienku vyplývajúcu z § 7 písm. a) S. s. p. o vyčerpaní všetkých riadnych opravných prostriedkov splnila. Dodala, že Sociálna poisťovňa v predchádzajúcom štádiu konania meškala so svojim rozhodnutím o prvom odvolaní žalobkyne skoro jeden rok.

3. Ku kasačnej sťažnosti žalobkyne sa vyjadrila Sociálna poisťovňa, ústredie, ktorá svoj list označený „Výjadrenie k oneskorene podanému odvolaniu“ č. 30273-2/2018-BA zo dňa 26.01.2018 považovala za dostatočne zrozumiteľný a jasný. Pridržiavala sa svojich predchádzajúcich vyjadrení, že žalobkyňa pred právoplatnosťou rozhodnutia žalovaného č. 700-82/2017 15830-9/2017-HE zo dňa 25.10.2017 nevyčerpala všetky riadne opravné prostriedky, ktoré zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení pripúšťa. Vzhľadom na § 7 písm. a) S. s. p. mala Sociálna poisťovňa, ústredie za to, že rozhodnutie žalovaného nemôže byť predmetom súdneho prieskumu. Poukázala na nemožnosť porušenia § 60 Správneho poriadku, keďže vo veciach sociálneho poistenia je použitie všeobecného predpisu o správnom konaní vylúčené. Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení neupravuje povinnosť Sociálnej poisťovne, ústredie, ako odvolacieho orgánu rozhodnúť o oneskorene podanom odvolaní. Z uvedeného dôvodu Sociálna poisťovňa, ústredie vyrozumela žalobkyňu o oneskorene podanom odvolaní neformálnym listom z 26.01.2018, ktorý podľa jej názoru nemal náležitosti rozhodnutia a nemožno ho za rozhodnutie považovať. Zároveň uviedla, že nemá povinnosť preskúmať, či oneskorene podané odvolanie odôvodňuje obnovu konania, ako to vyplýva zo Správneho poriadku.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný podľa § 11 písm. g) S. s. p., bez nariadenia pojednávania, v súlade s § 455 S. s. p., preskúmal kasačnú sťažnosť žalobkyne a dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné zamietnuť.

5. Podľa § 214 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení proti rozhodnutiu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne má účastník konania právo podať odvolanie.

6. Podľa § 215 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení odvolanie možno podať v lehote do 30 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia.

7. Podľa § 7 písm. a) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok správne súdy nepreskúmajú právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená.

8. Sociálna poisťovňa, pobočka Humenné rozhodnutím č. 700-82/2017 15830-9/2017-HE z 25.10.2017 rozhodla, že žalobkyňa nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 30.09.2009 a zaniklo dňa 31.12.2010. Proti tomuto rozhodnutiu bolo prípustné odvolanie v lehote 30 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia, o čom bola žalobkyňa správne poučená. Rozhodnutie bolo žalobkyňi doručené dňa 06.11.2017, lehota na podanie odvolania jej uplynula 06.12.2017 a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu nadobudlo 07.12.2017 právoplatnosť. Žalobkyňa síce podala proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu odvolanie, ale až 13.12.2017, teda 7 dní po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Sociálna poisťovňa, ústredie ako odvolací orgán žalobkyňi listom označeným „Výjadrenie k oneskorene podanému odvolaniu“ č. 30273-2/2018-BA z 26.01.2018 oznámila, že žalobkyňa podala odvolanie po zákonom stanovenej lehote a zákon už právoplatné rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu neumožňuje preskúmať.

9. V správnom súdnictve je právo na prístup k súdu vymedzené princípom generálnej klauzuly, kedy Správny súdny poriadok v § 6 ods. 1 všeobecne ustanovuje čo je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva. Zároveň Správny súdny poriadok negatívnou enumeráciou v § 7 pristupuje k tomu, čo je z prieskumu správneho súdu výslovne vylúčené. Uvedené ustanovenie vymedzuje negatívne procesné podmienky týkajúce sa predmetu prieskumu, ktoré správny súd skúma zo žaloby. Skúmanie procesných podmienok je súčasťou zásady oficiality a správny súd ho vykonáva z úradnej povinnosti. Musí overiť, či nenastala niektorá z týchto negatívnych procesných podmienok, nielen k momentu začatia konania, ale počas celého konania.

10. Podľa názoru kasačného súdu sa krajský súd správne najskôr zaoberal prípustnosťou podania žaloby. Žalobkyňa síce prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu napadla odvolaním, ale odvolanie podala po zákonom stanovenej lehote. Predpokladom vyčerpania riadneho opravného prostriedku v správnom konaní je včasnosť jeho podania. Podanie odvolania po uplynutí zákonnej lehoty, teda oneskorene, v zásade nemožno považovať za vyčerpanie riadneho opravného prostriedku. Rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu tak nadobudlo právoplatnosť už skôr, uplynutím lehoty na podanie odvolania. Také rozhodnutie Správny súdny poriadok v § 7 písm. a) zo súdneho prieskumu vylučuje.

11. Krajský súd sa zaoberal aj správnosťou poučenia žalobkyne o lehote na podanie odvolania tým, kedy rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu nadobudlo právoplatnosť a tým, kedy žalobkyňa podala odvolanie. List, ktorým Sociálna poisťovňa, ústredie oznámila žalobkyni, že jej odvolanie je podané oneskorene, žalobkyňa správnou žalobou nenapadla.

12. Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd kasačný, v zmysle § 461 S. s. p. kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

13. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 S. s. p. a nepriznal účastníkom náhradu trov tohto konania, keďže žalobkyňa v tomto konaní nebola úspešná a žalovanému právo na náhradu trov v konaní pred správnymi súdmi zásadne neprináleží.

14. Toto uznesenie bolo prijaté kasačným súdom v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.